

Sme vo vesmíre sami?

Jozef Masarik

Katedra Jadrovej fyziky a bifyziky

FMFI UK

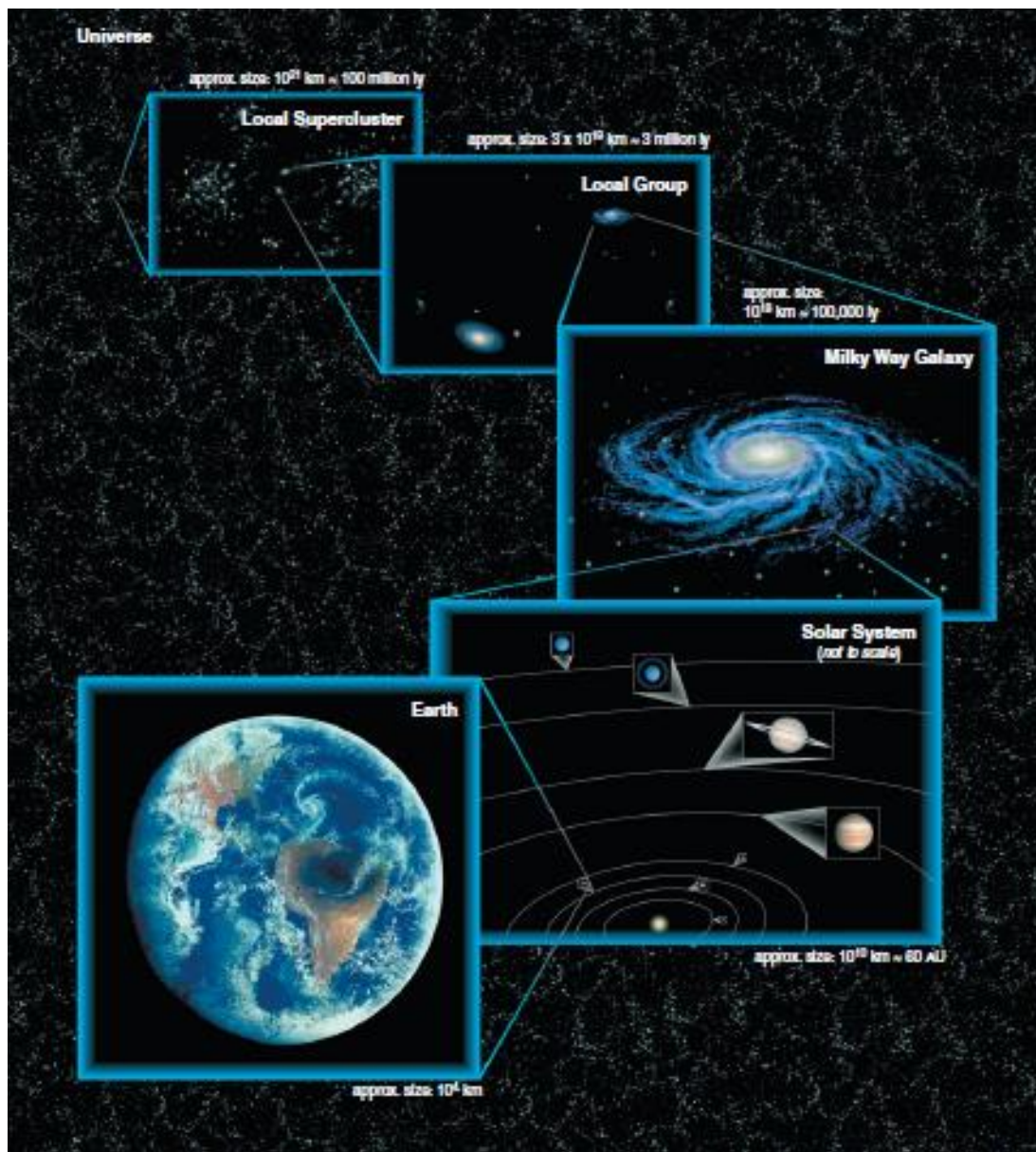
Superškola

15 október 2014

Tu sme doma

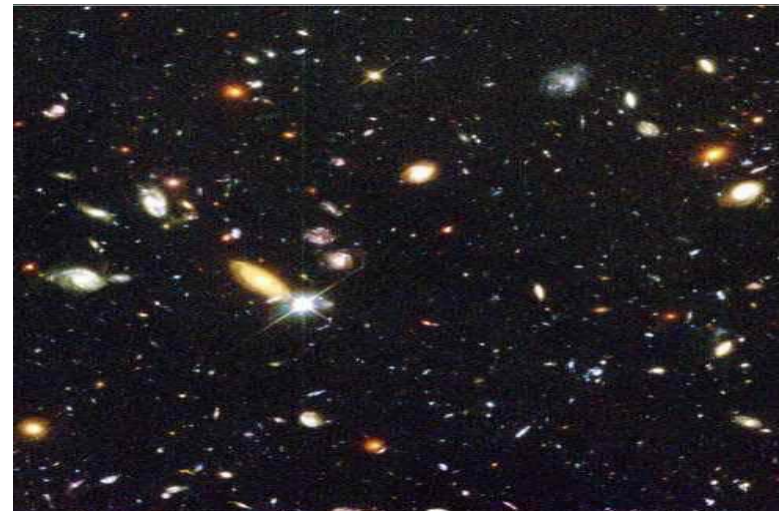
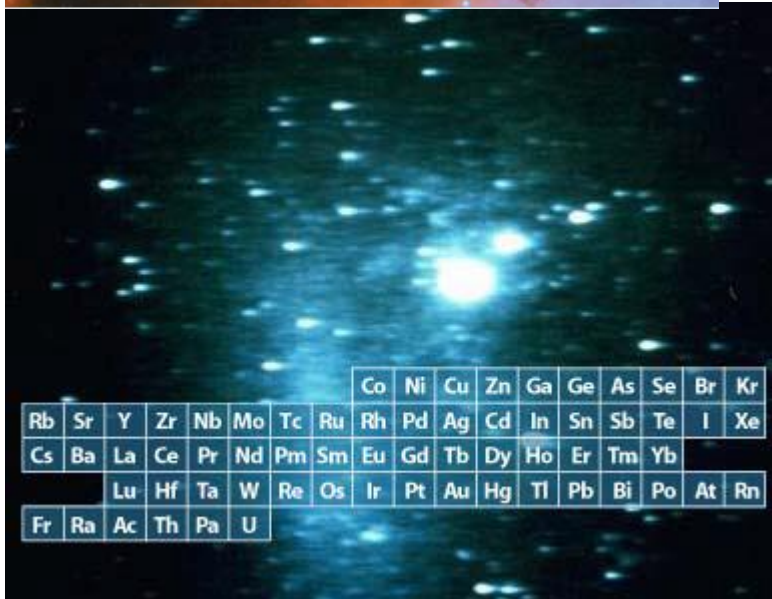
Naša kozmická adresa

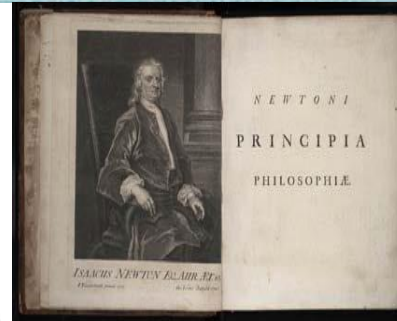
Živý vesmír

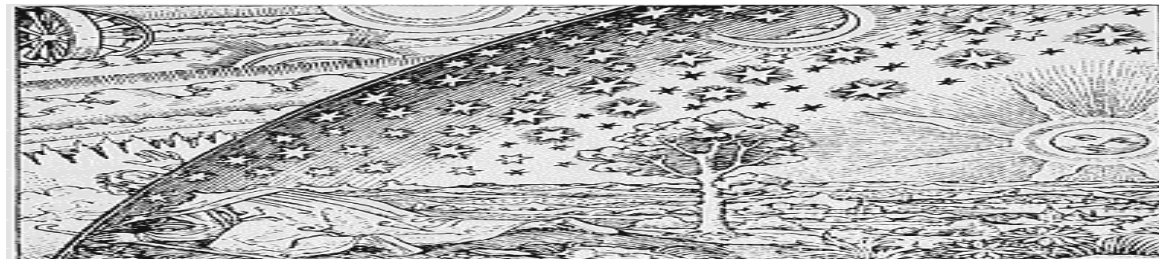
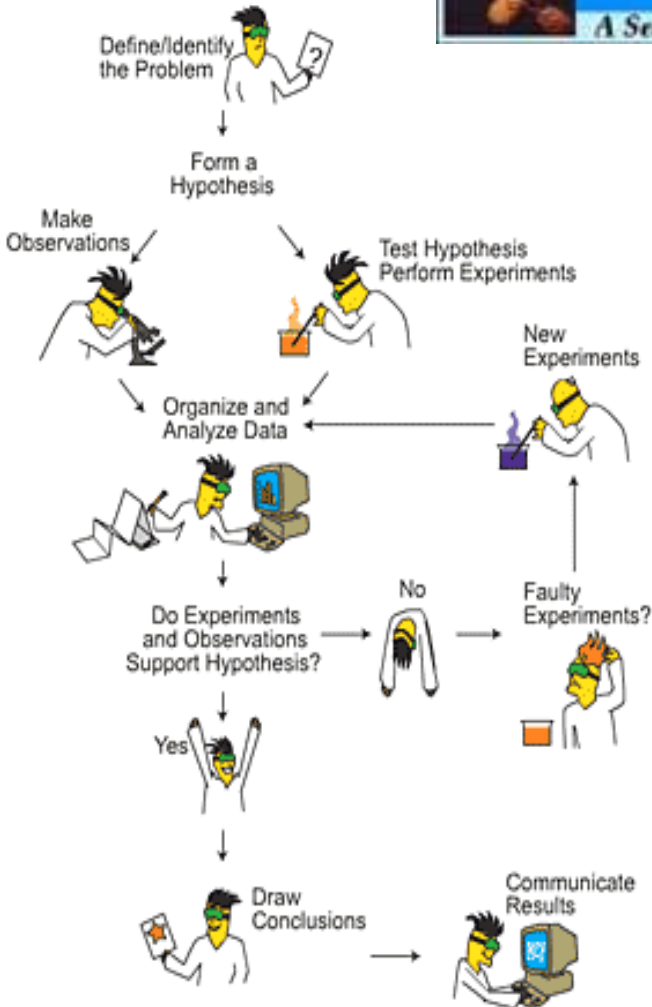
- Život treba hľadať všade
- Pochopenie rozmerov
- Hviezdy a pôvod prvkov
- Formovanie planét

Veda o živote vo vesmíre

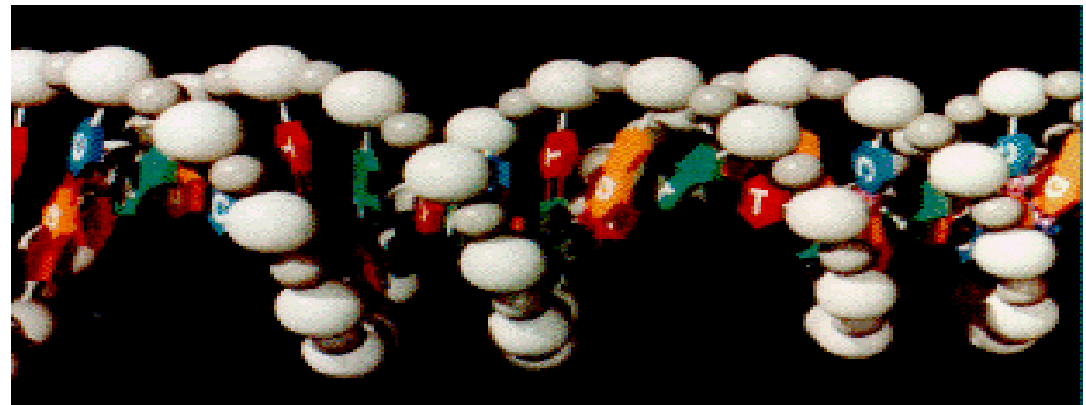
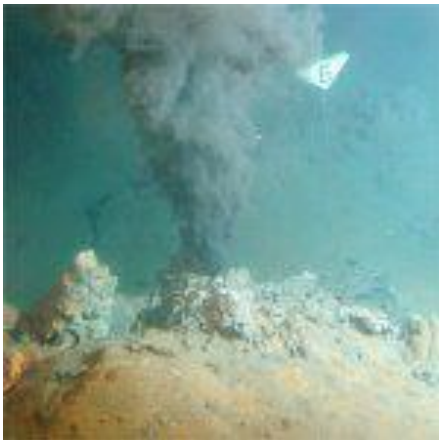
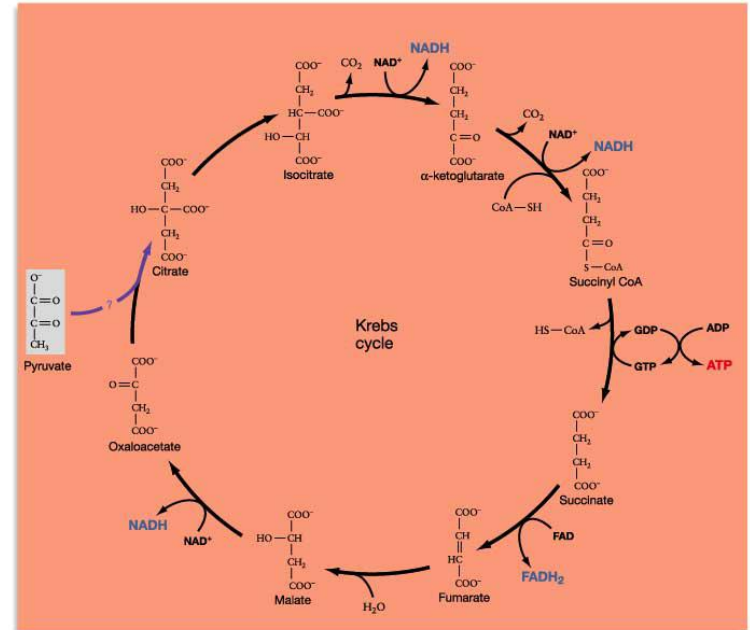
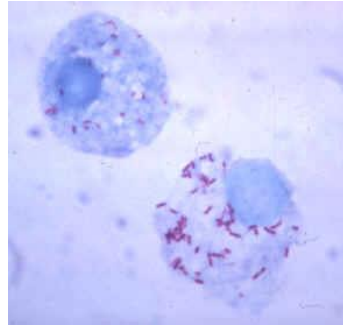

- Starobilé kozmológie
- Vedecký prístup
- Koperníik, Galileo, Kepler Newton
- Pseudovedy a nezmysly

Čo je život?

- Bunky
- Metabolizmus
- DNA
- Reprodukcia

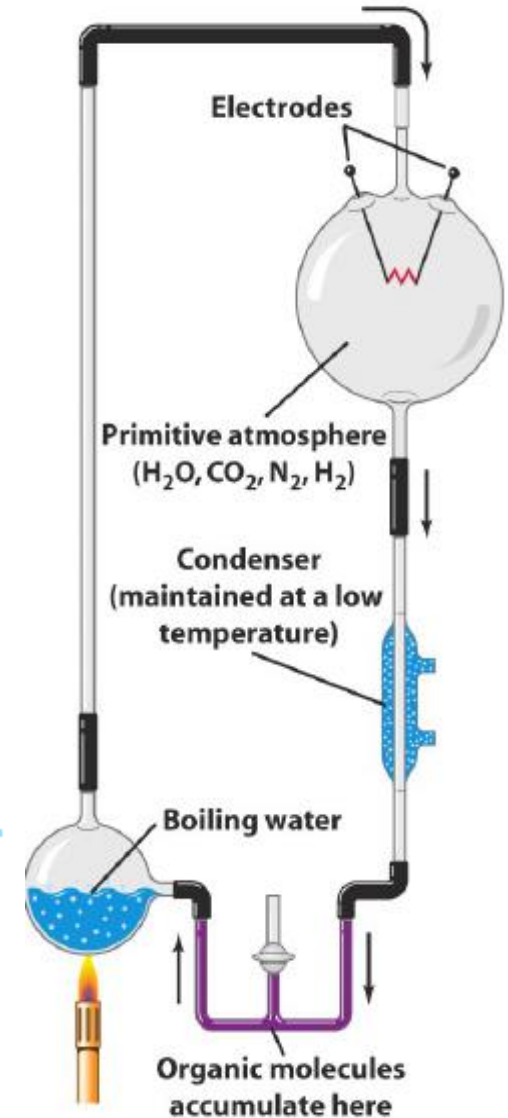
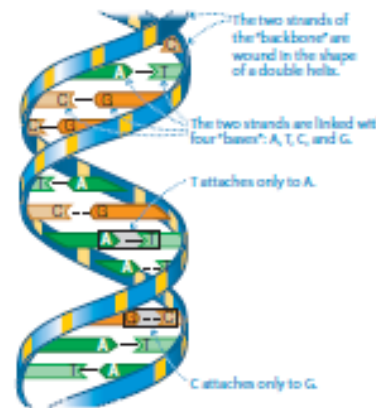
Život a jeho chémia

- Život na Zemi, ale asi aj vo vesmíre je založený na organických (uhlíkových) molekulách
- Tieto molekuly sú prirodzene prítomné vo vesmíre
- Organické molekuly potrebné na vznik života boli na Zem prinesené kométami Asteroidmi ale vznikli aj na Zemi.

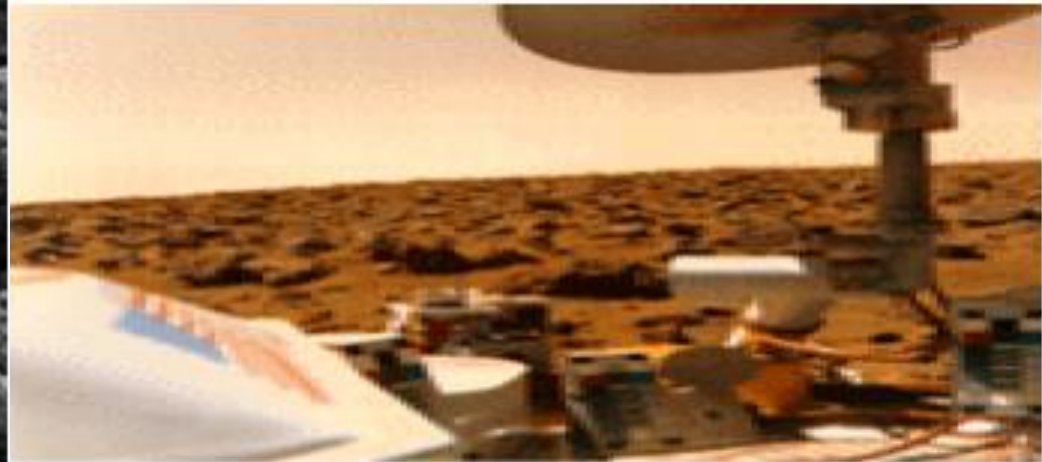
Vznik a vývoj života na Zemi

- Možný zdroj organických molekúl na Zemi sú chemické reakcie v primitívnej atmosfére Zeme
- Podobné procesy sa môžu odohrávať aj inde

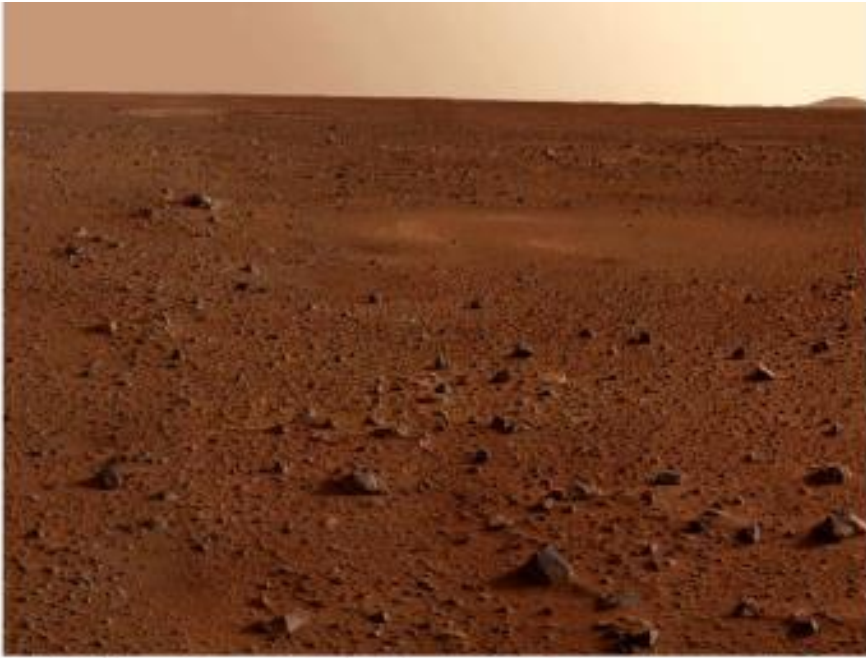

Mars

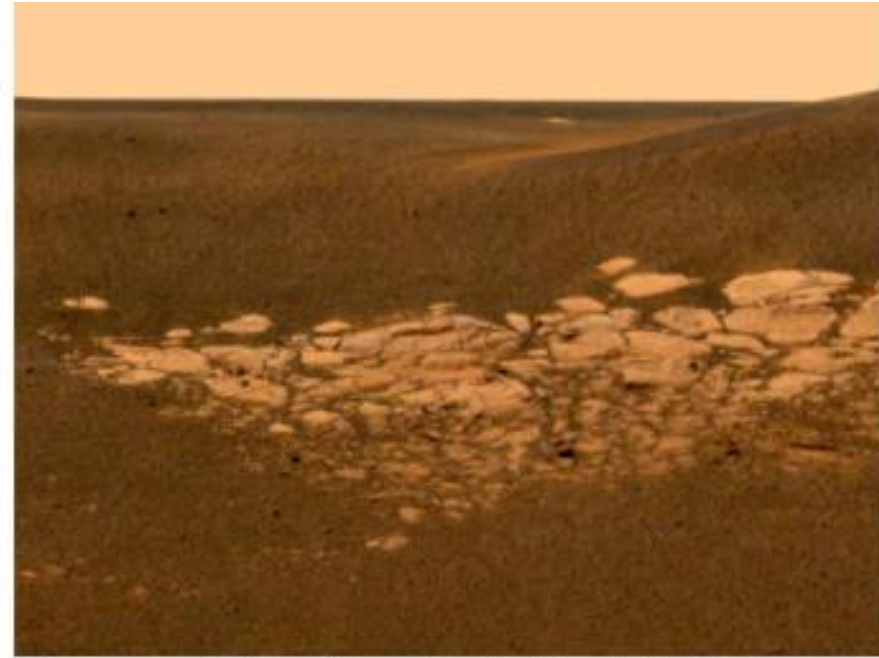
- Science fiction
- Hľadanie života
- Meteority
- Vesmírne misie

Pristátia na Marse

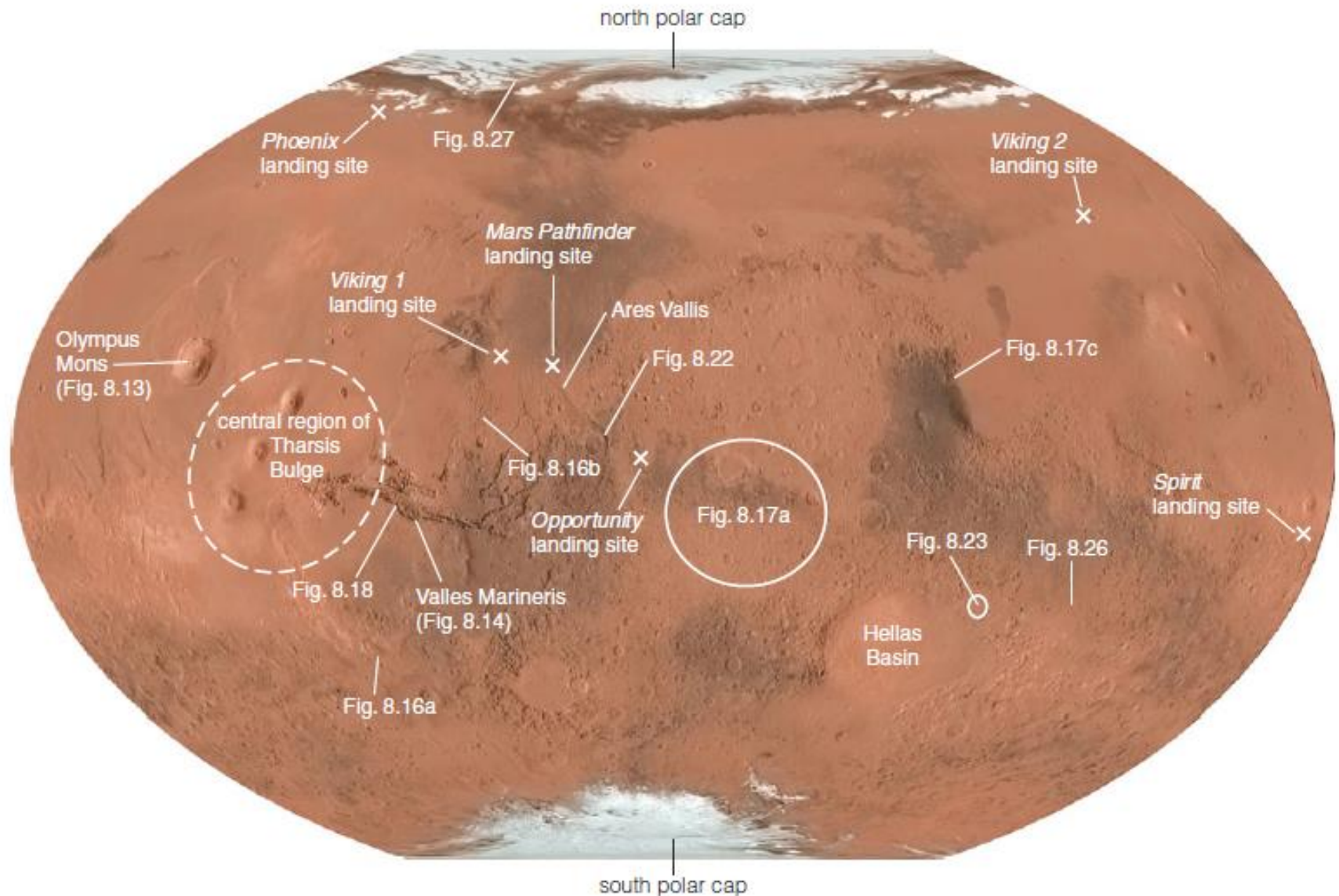

Spirit landing site in Gusev Crater

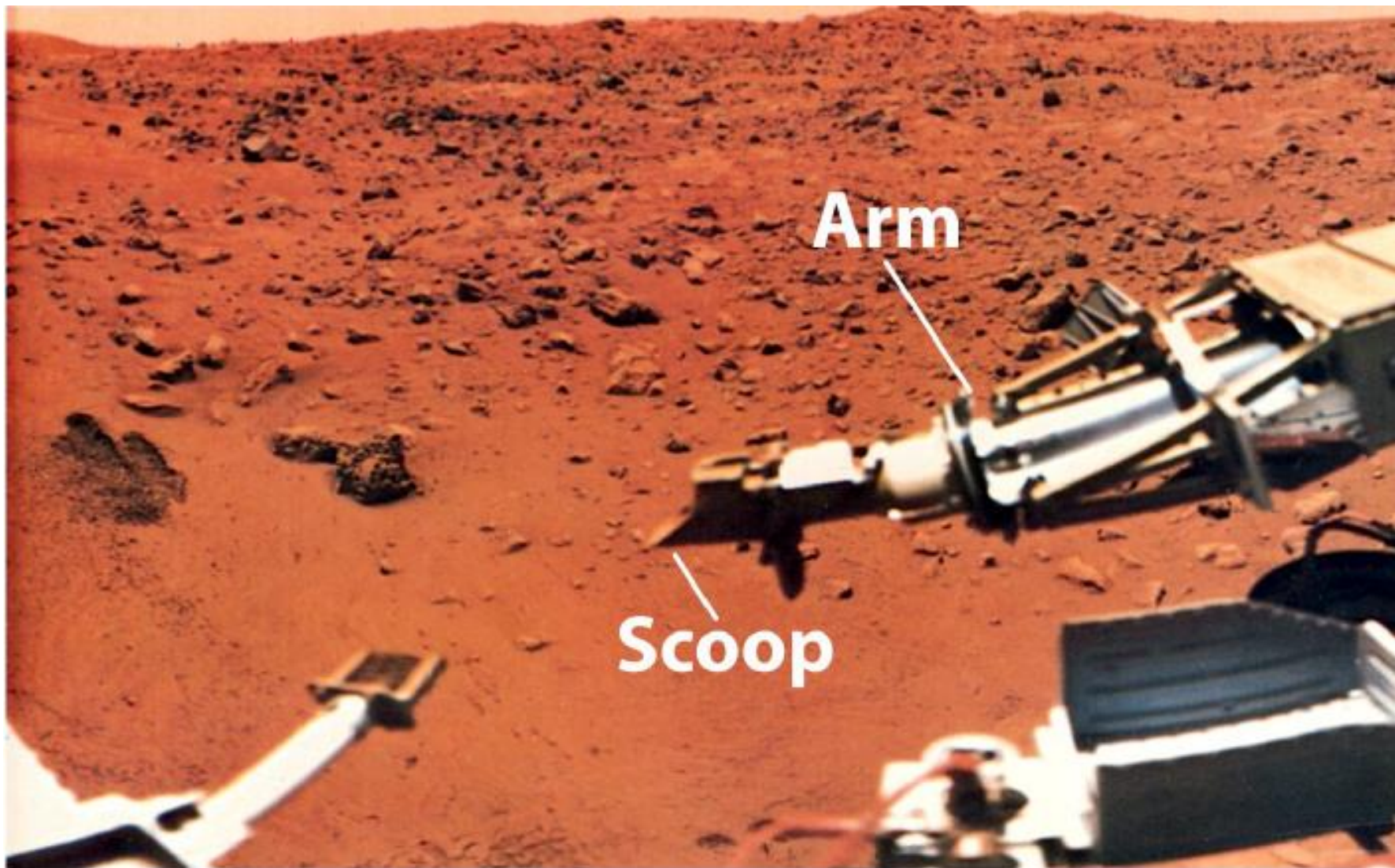

Opportunity landing site in Meridiani Planum

Kde sme na Marse pristáli?

Viking prvý hľadal, no nenašiel život na Marse

Život hľadali aj v meteoritoch z Marsu

- Príznaky existencie života boli skúmane aj v Meteorite ALH 84001, ktorý pochádza z Marsu
- Výsledky výskumu Prítomnosť mikroorganizmov nepotvrdili

Pravidlá pre....

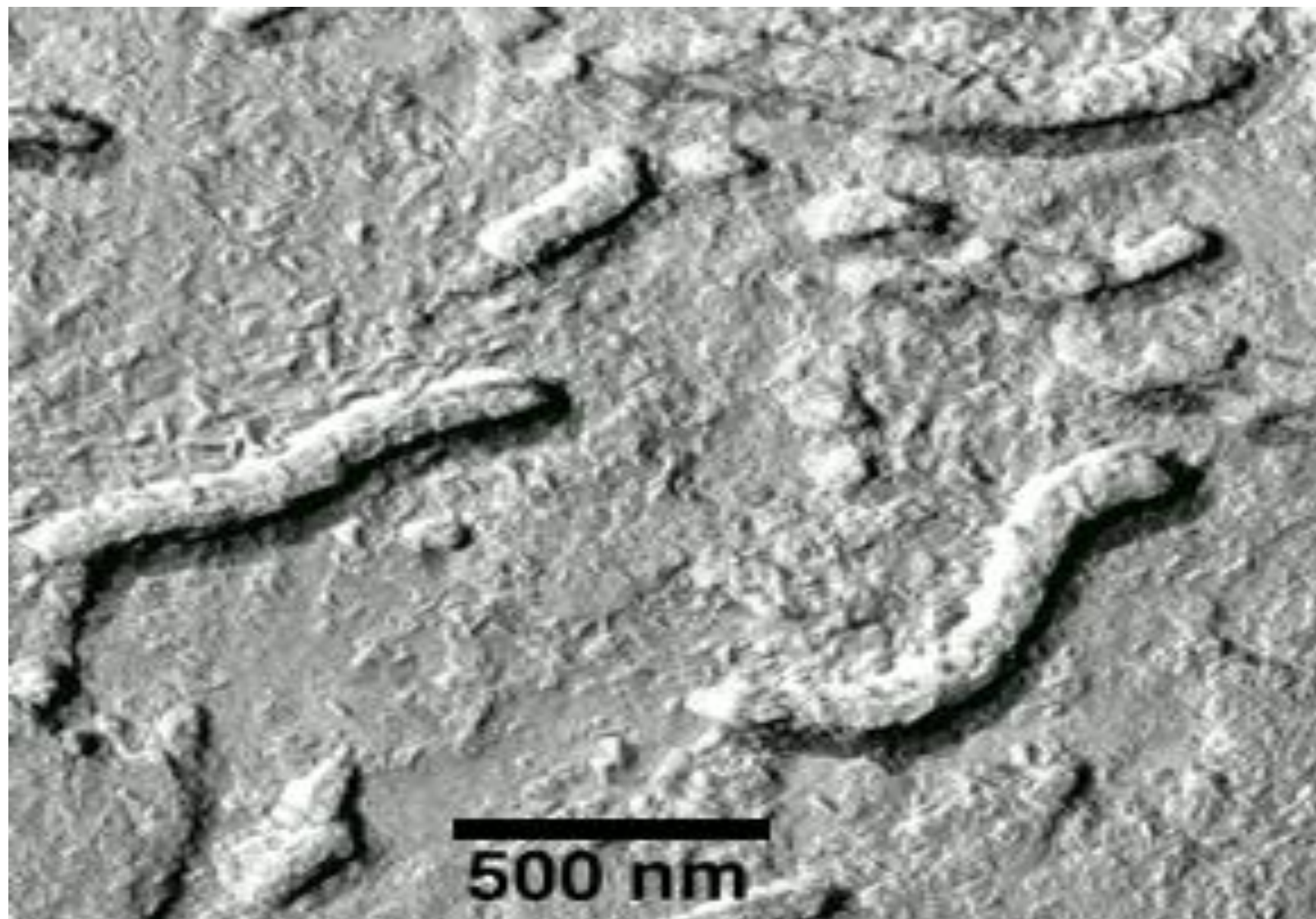
- Evidencia, resp. fosílie sa musia objaviť v objekte známeho pôvodu
- Evidencia, resp. fosílie musia byť pôvodné
- Fosílie sa musia formovať v rovnakom čase ako okolitá vzorka
- Prostredie, v ktorom fosílie vznikali musí byť vhodné pre život
- Musia byť jasne určené biologické vlastnosti fosílií.

Meteorit ALH 84001

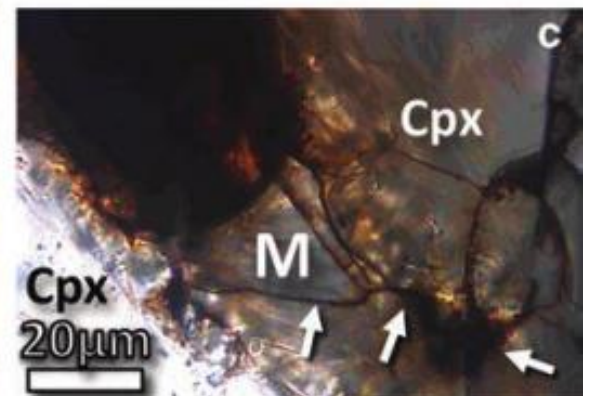
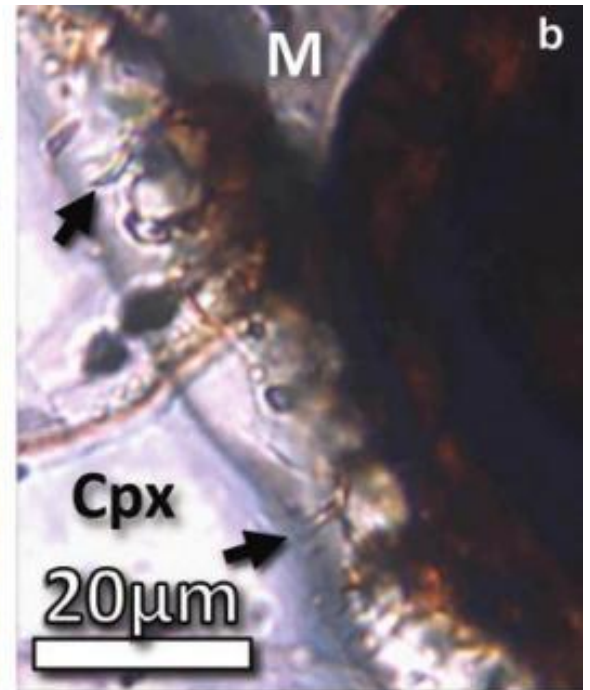
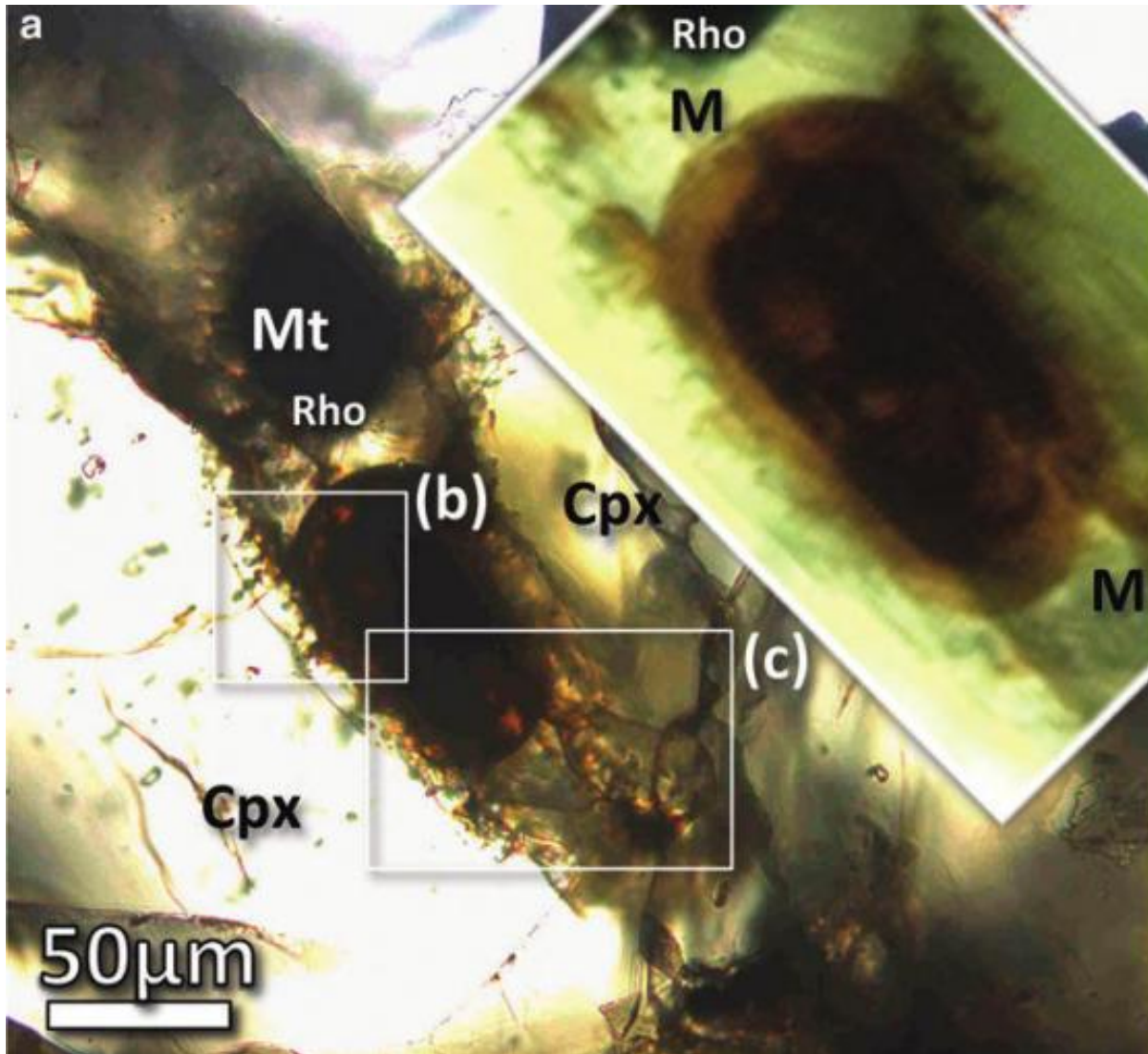

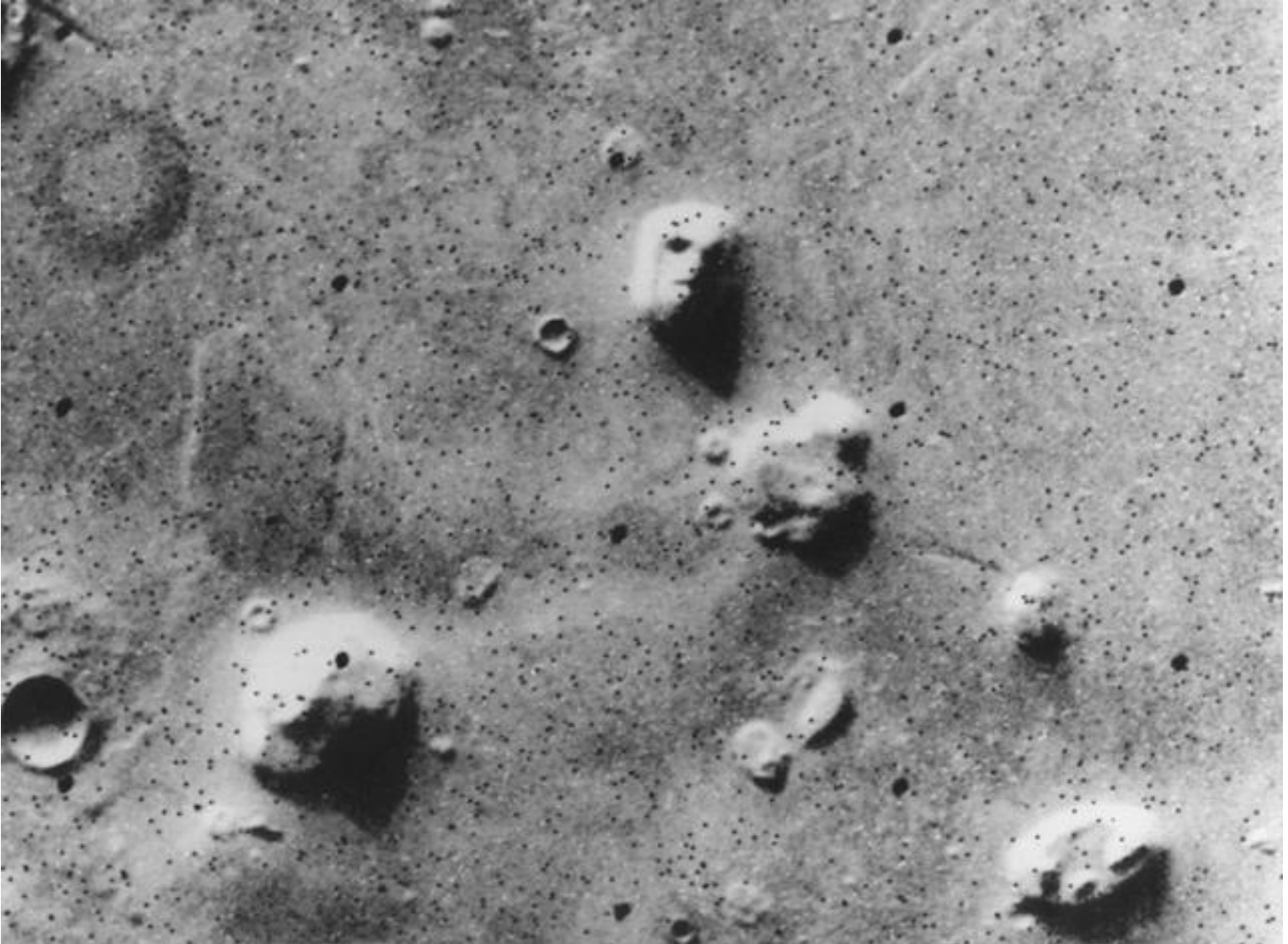
Shergottite EETA79001

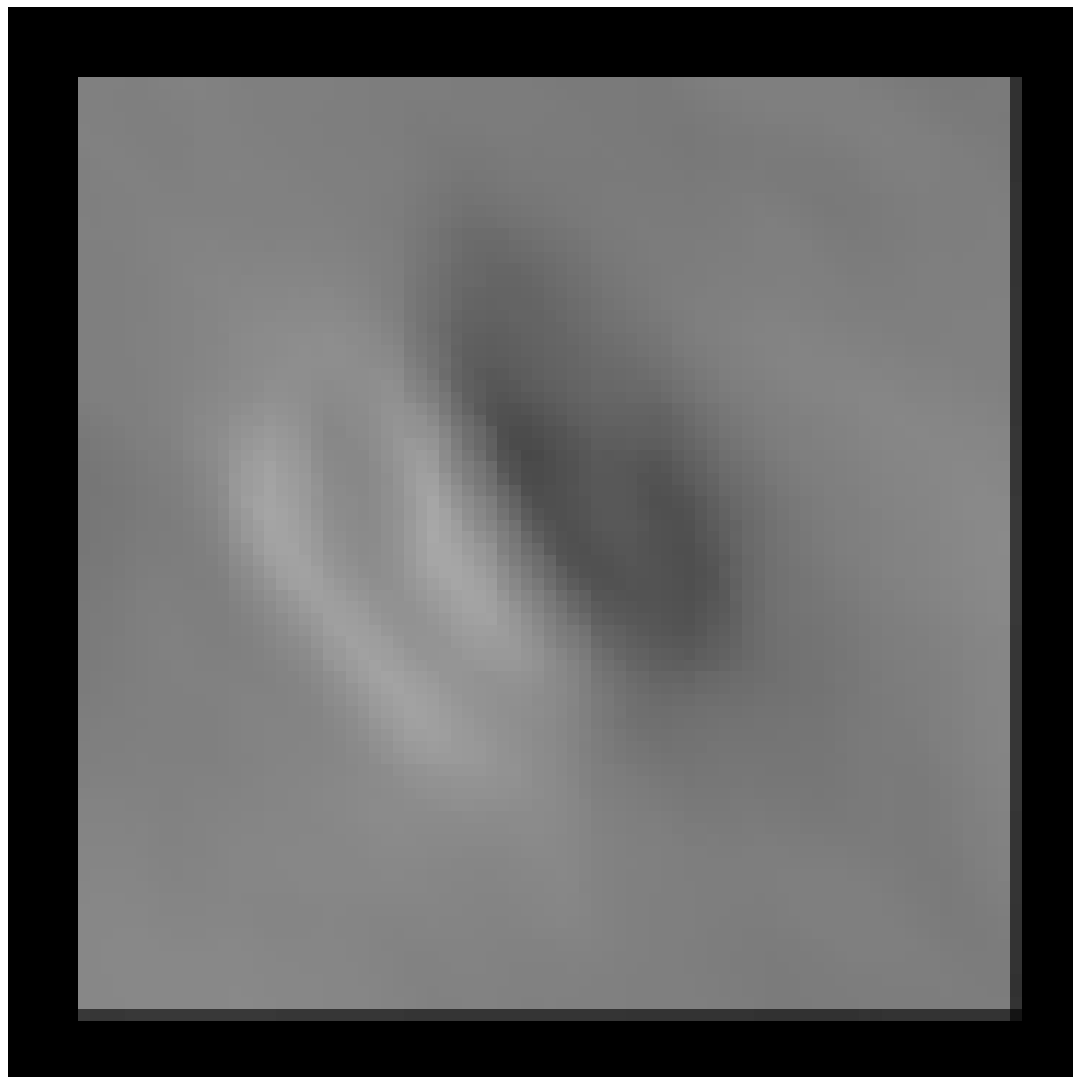
Nakhla

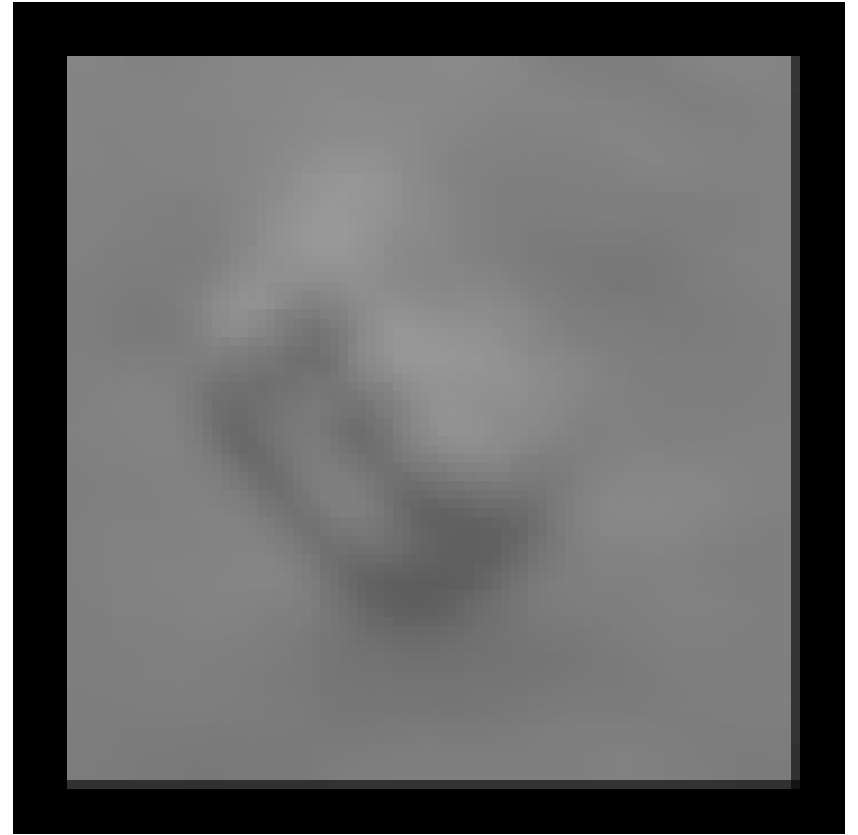
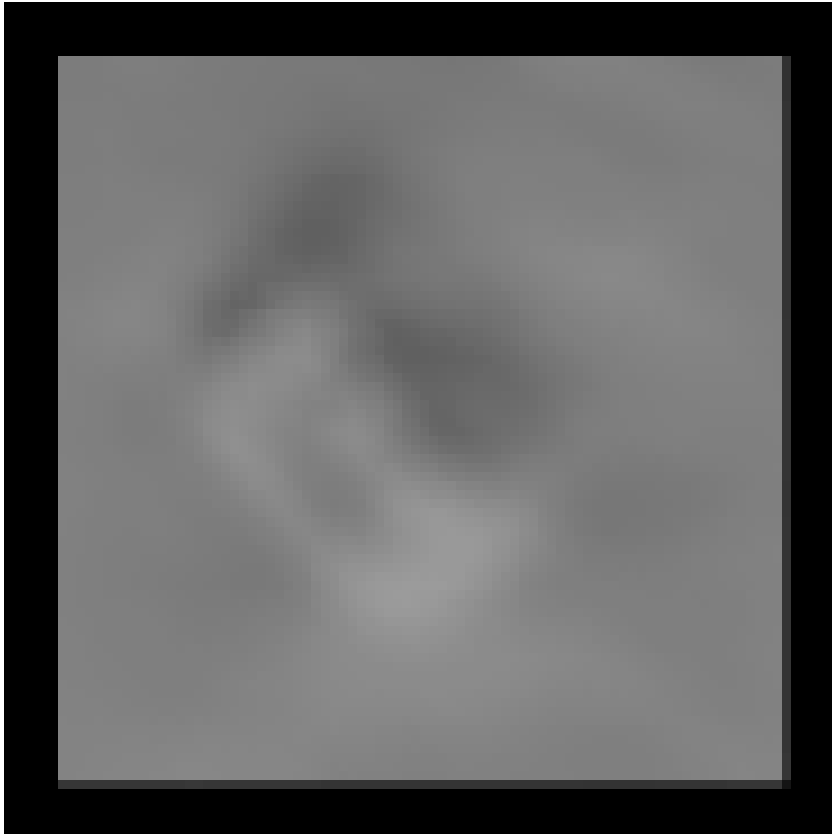
Tváre

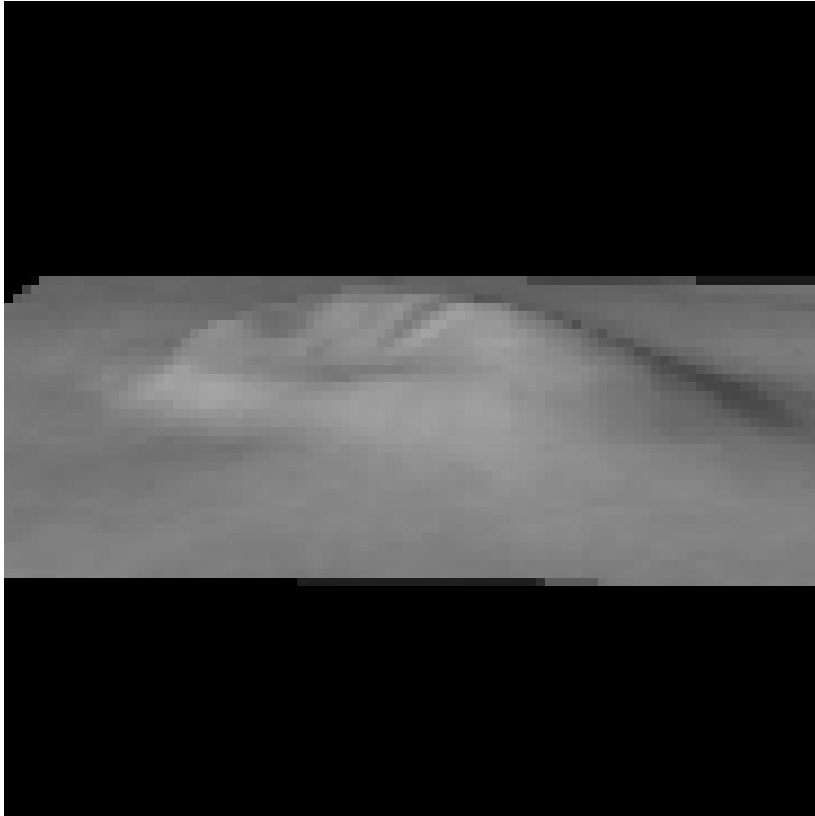
Osvetlenie z juhovýchodu

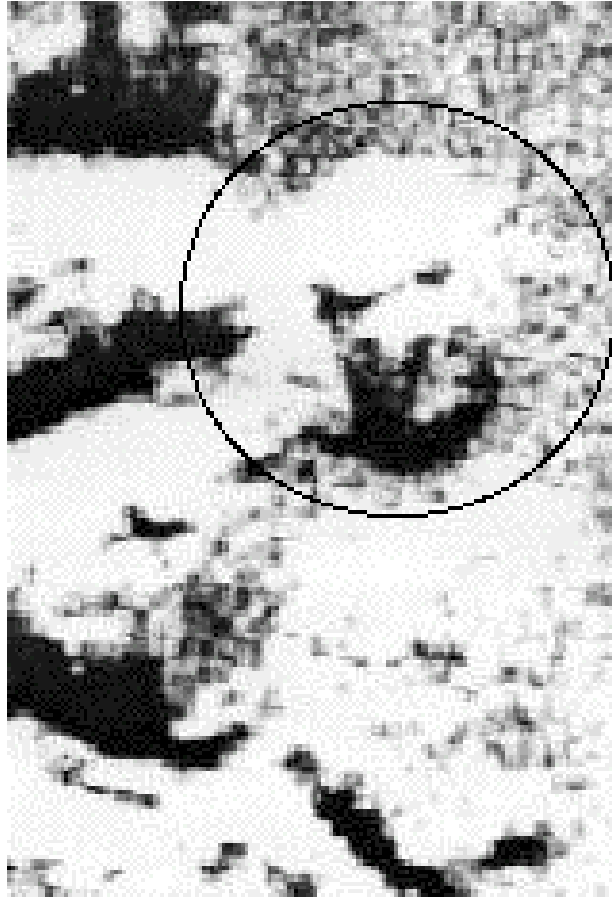
Osvetlenie z juhu resp. severu

Pohľad z juhu resp. severu

Tvár v oblasti utópia (Viking 1)

Galle Crater (134 míľ široký),
"Happy Face kráter,
pohľad Vikingu v roku 1976 (vľavo)
a počas Mars Global Surveyor'

**Vulkanický politik,
Senator Ted Kennedy,**

spozorovaný v oblasti Utopia orbiterom Viking 1

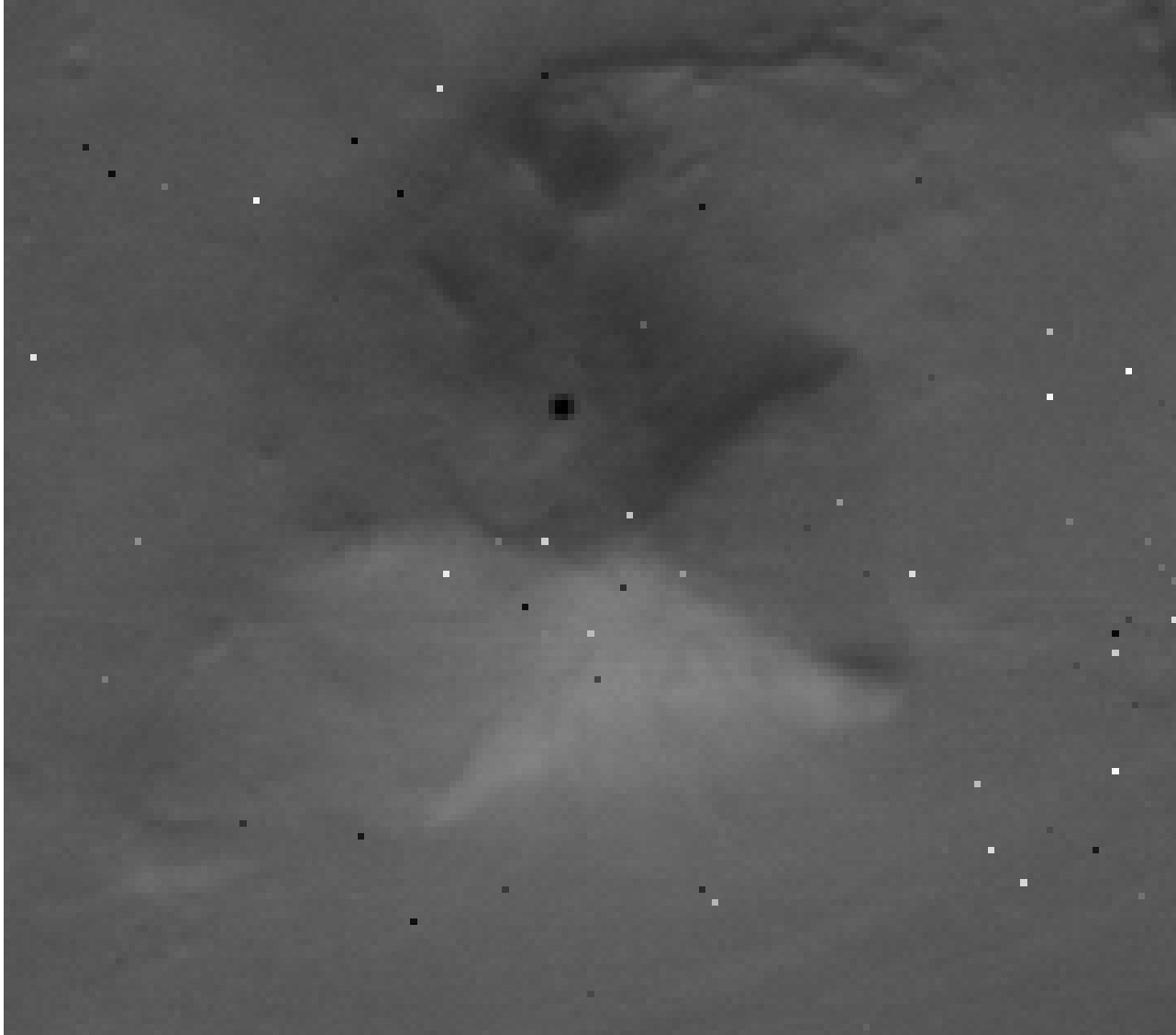

Panda a kričiaci človek

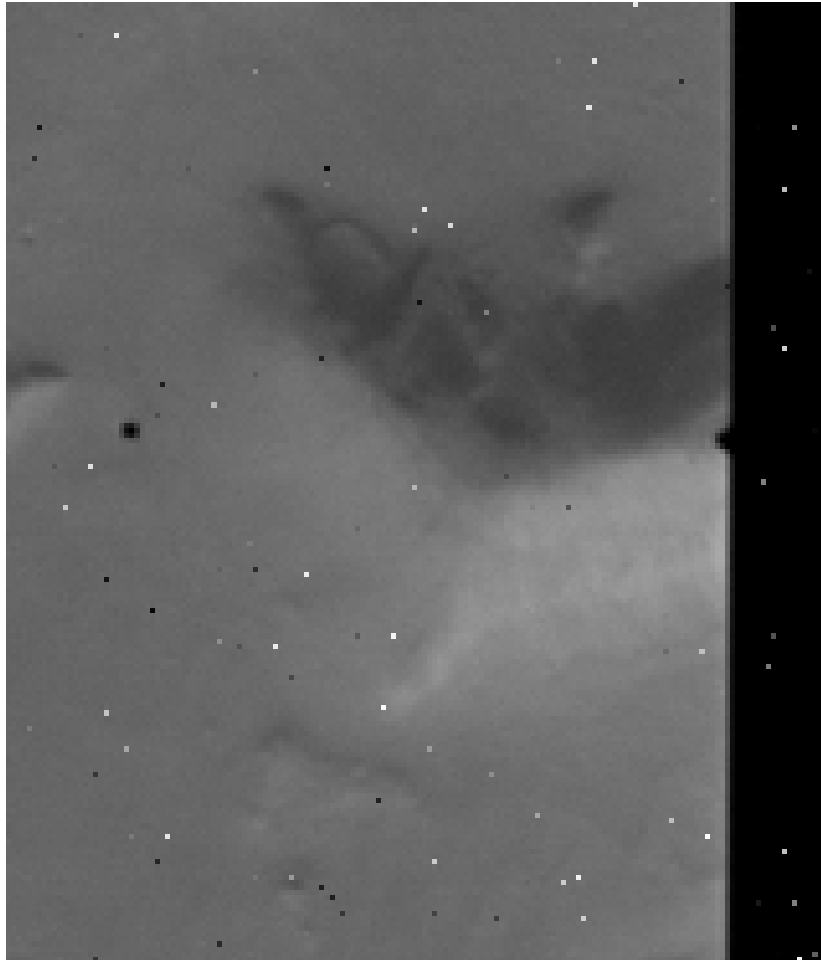
Cyndronia oblasť

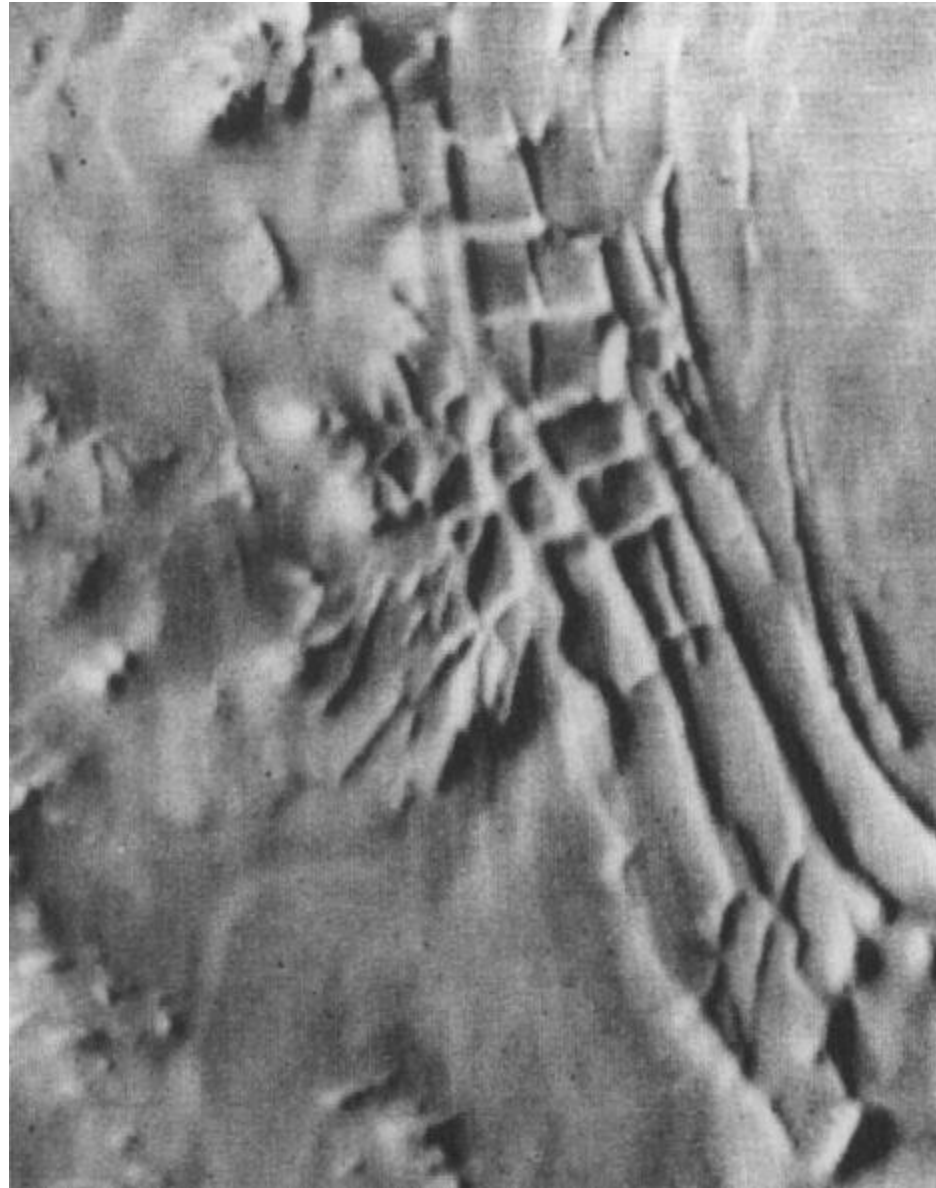
Pyramida

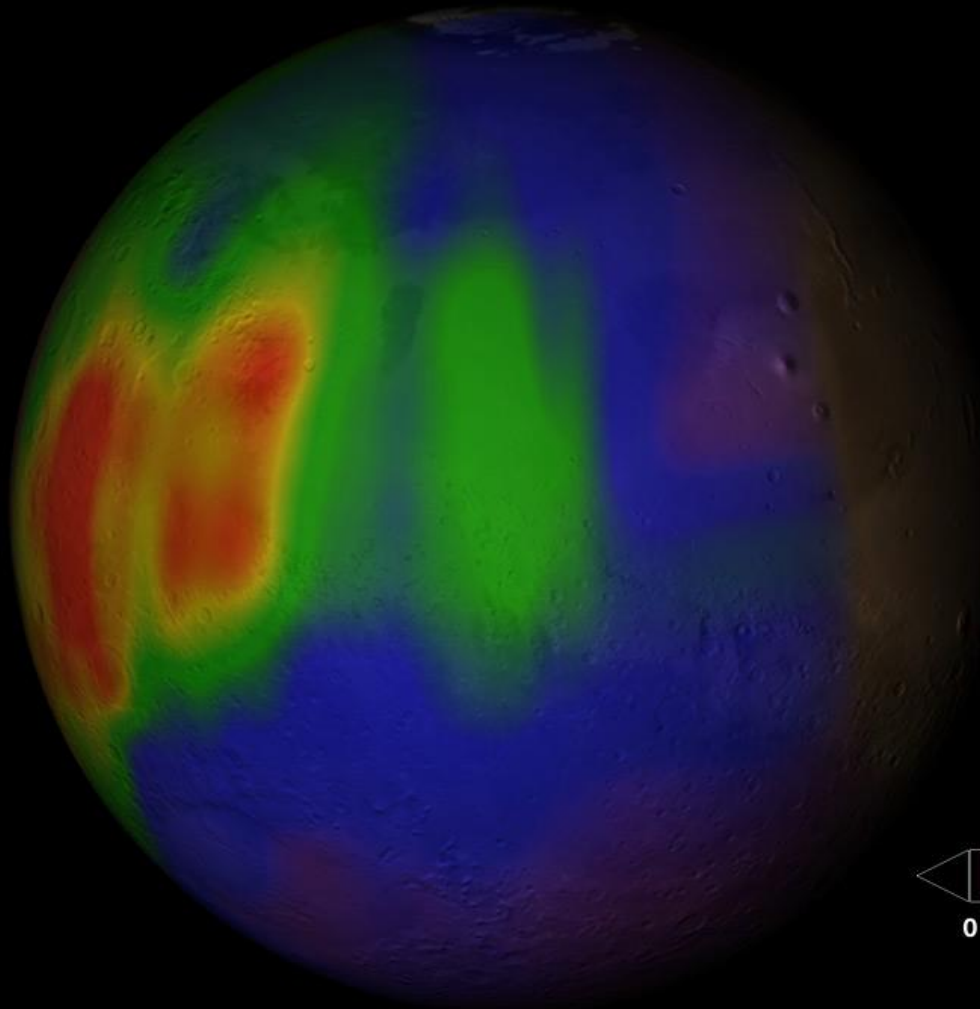
Pyramída

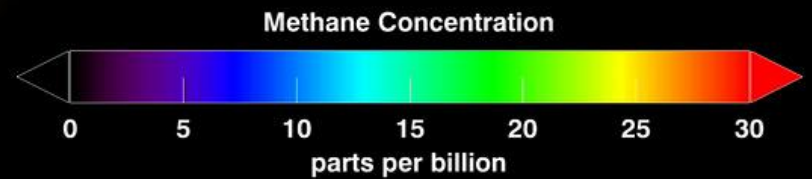
Mesto Inkov

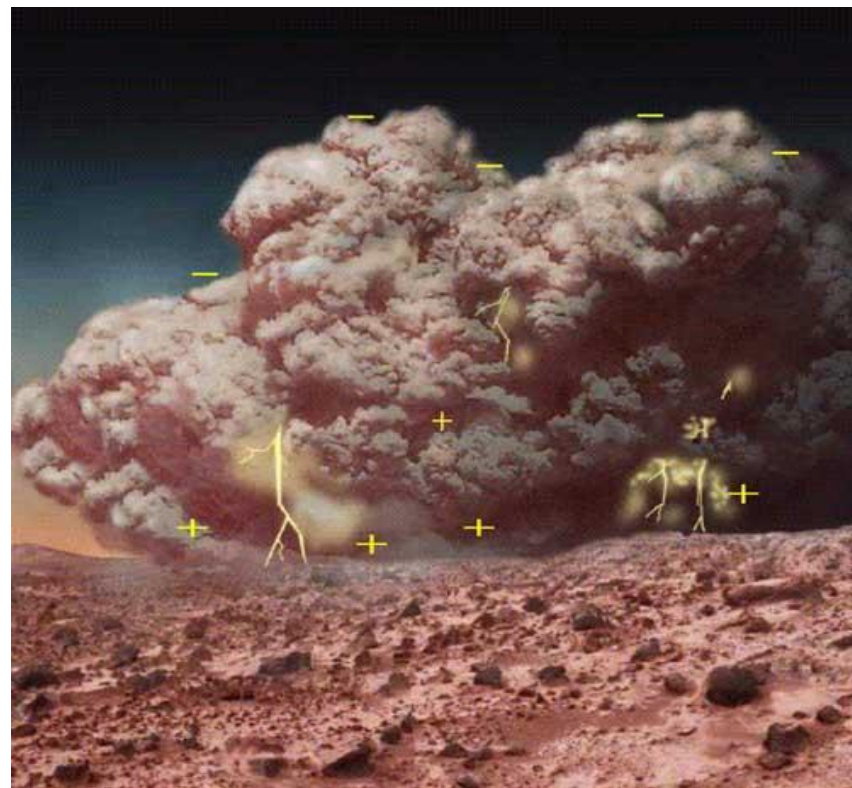
Metán na Marse

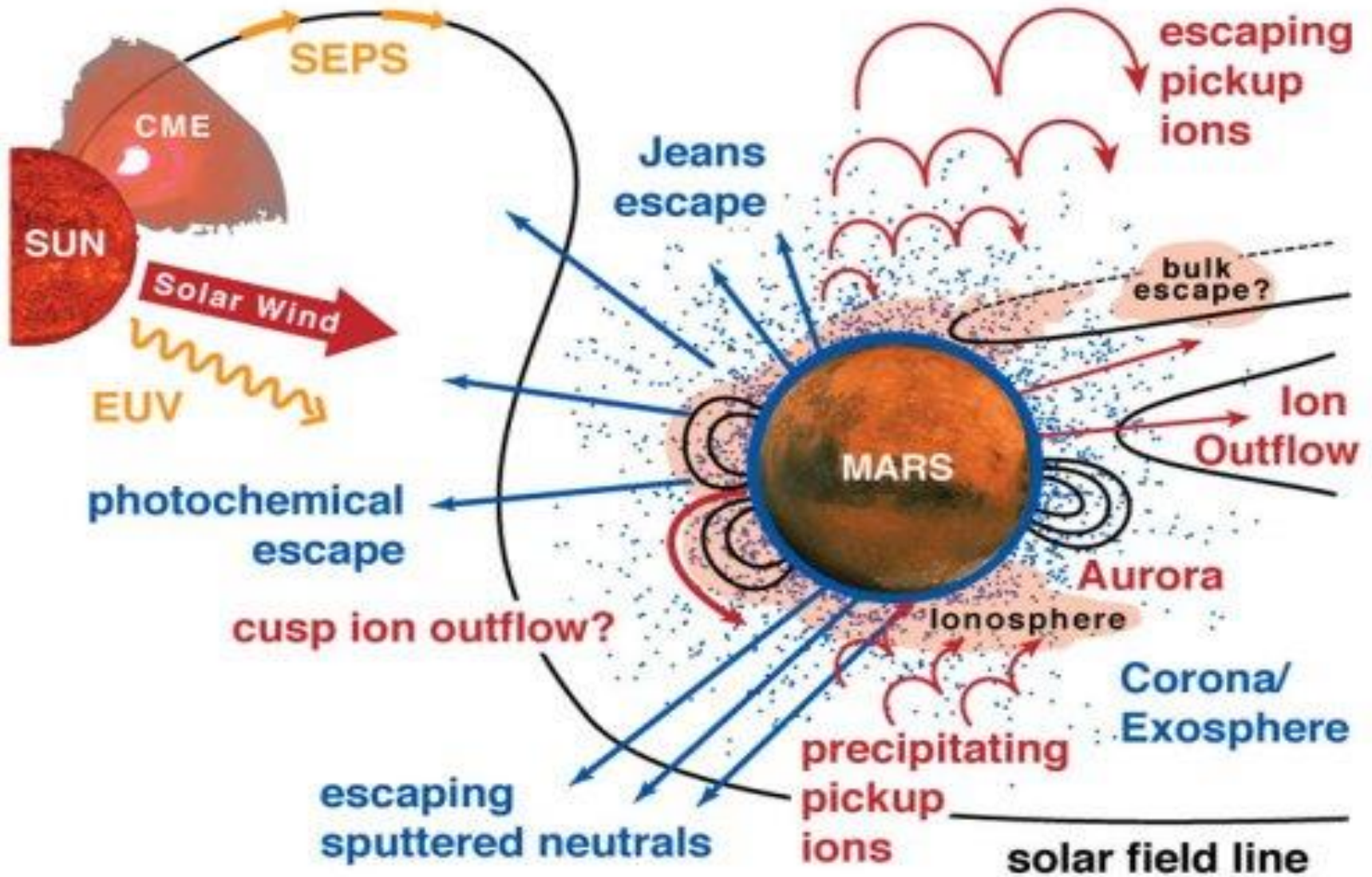
Methane release:
Northern summer

Metán je produkovaný aj vulkánmi, avšak iné vulkanické plyny neboli nájdené

Niektoré mechanizmy produkcie a likvidácie metánu

Metán je prirodzený produkt metabolizmu.

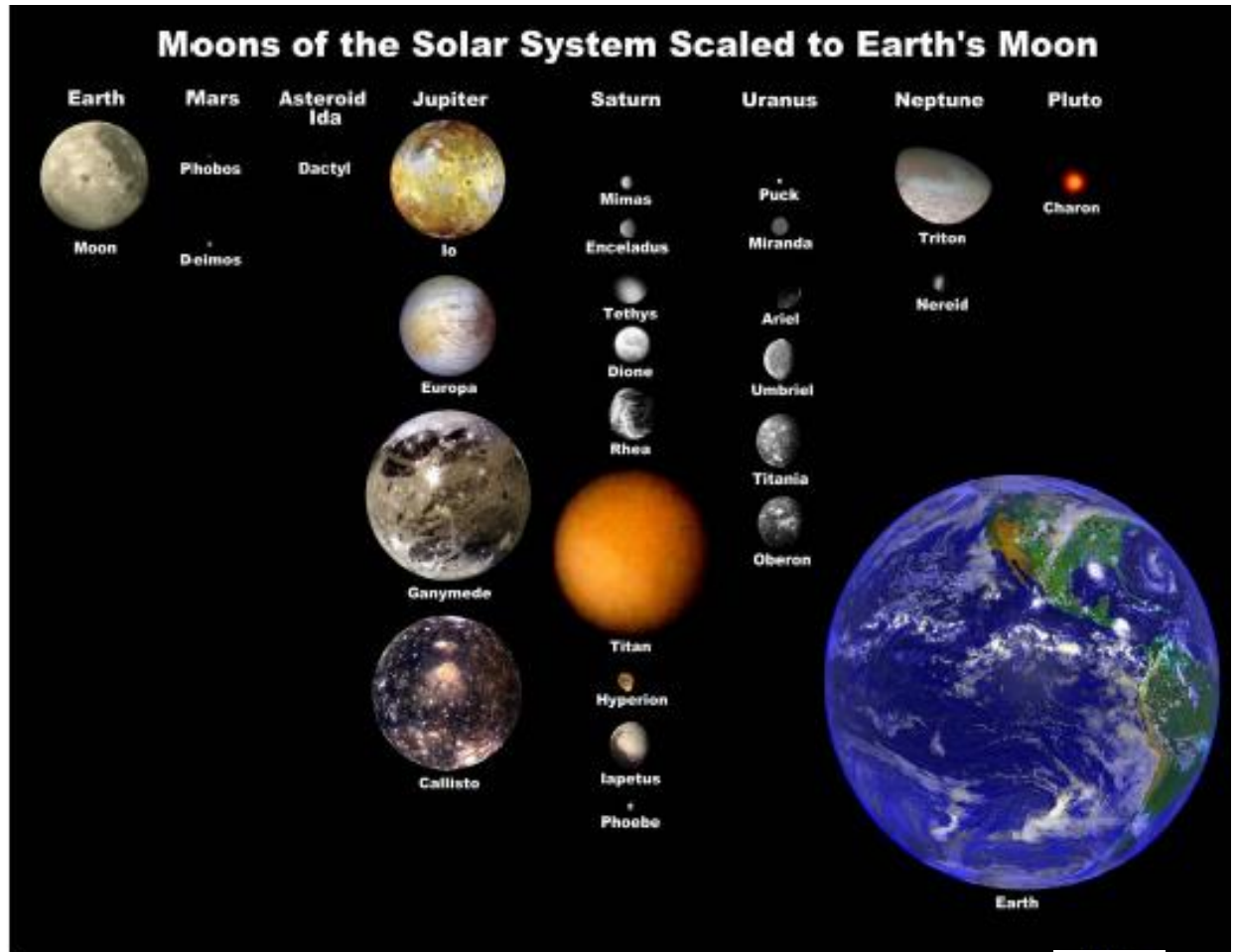
Treba sa na veci pozriet' lepsie

Jednoznačná odpověď po 2018

Život na a okolo plynných obrov

- Európa
- Titán
- Ostatné

Niektoré mesiace planét Slnečnej sústavy

1000 km

Io

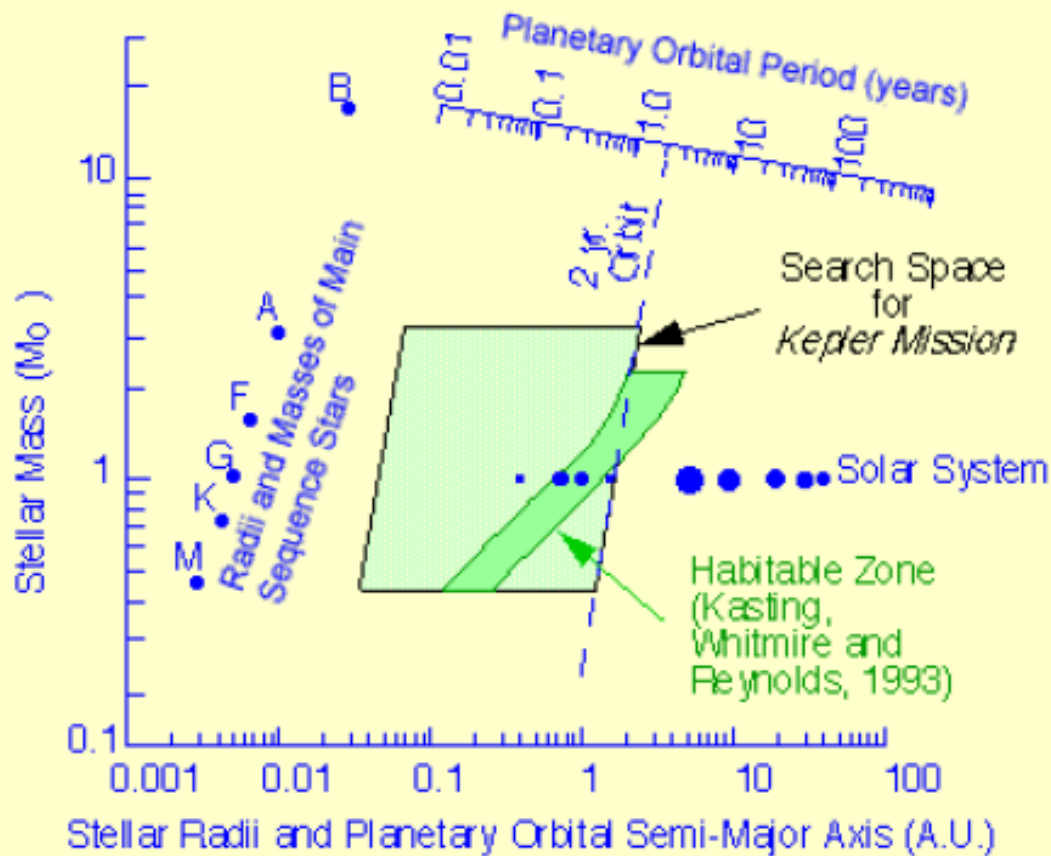
Europa

Ganymede

Callisto

Podmienky obývateľnosti

<http://www.solstation.com/stars/4planets.htm>

Zóna obývateľnosti

- Minulosť
- Prítomnosť
- Budúcnosť

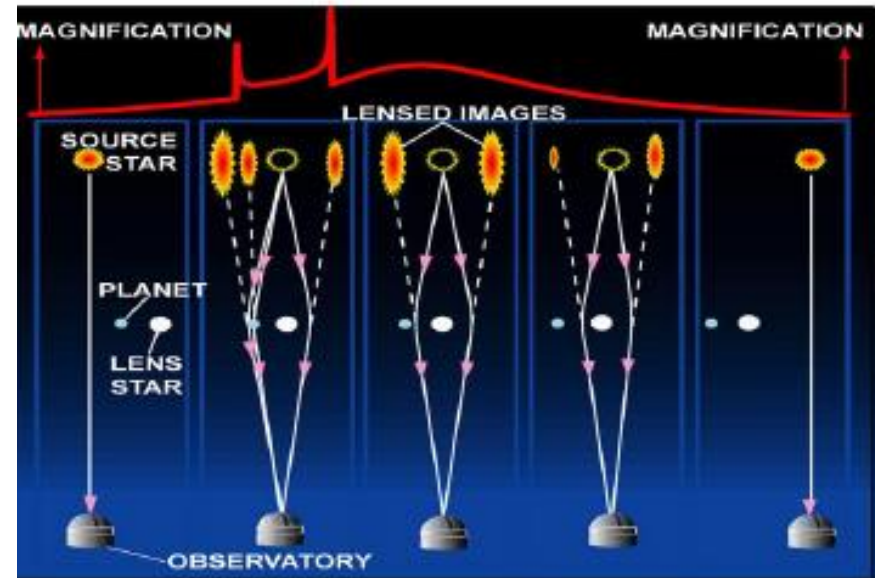
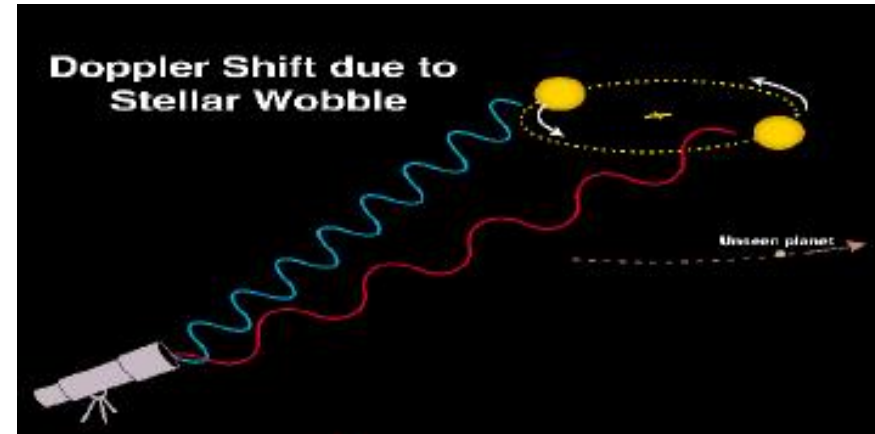
Hľadanie obývatel'ných planét

- ❖ Formovanie sa planét
- ❖ Extra solárne planéty
- ❖ Detekcia
- ❖ Zemi podobné planéty

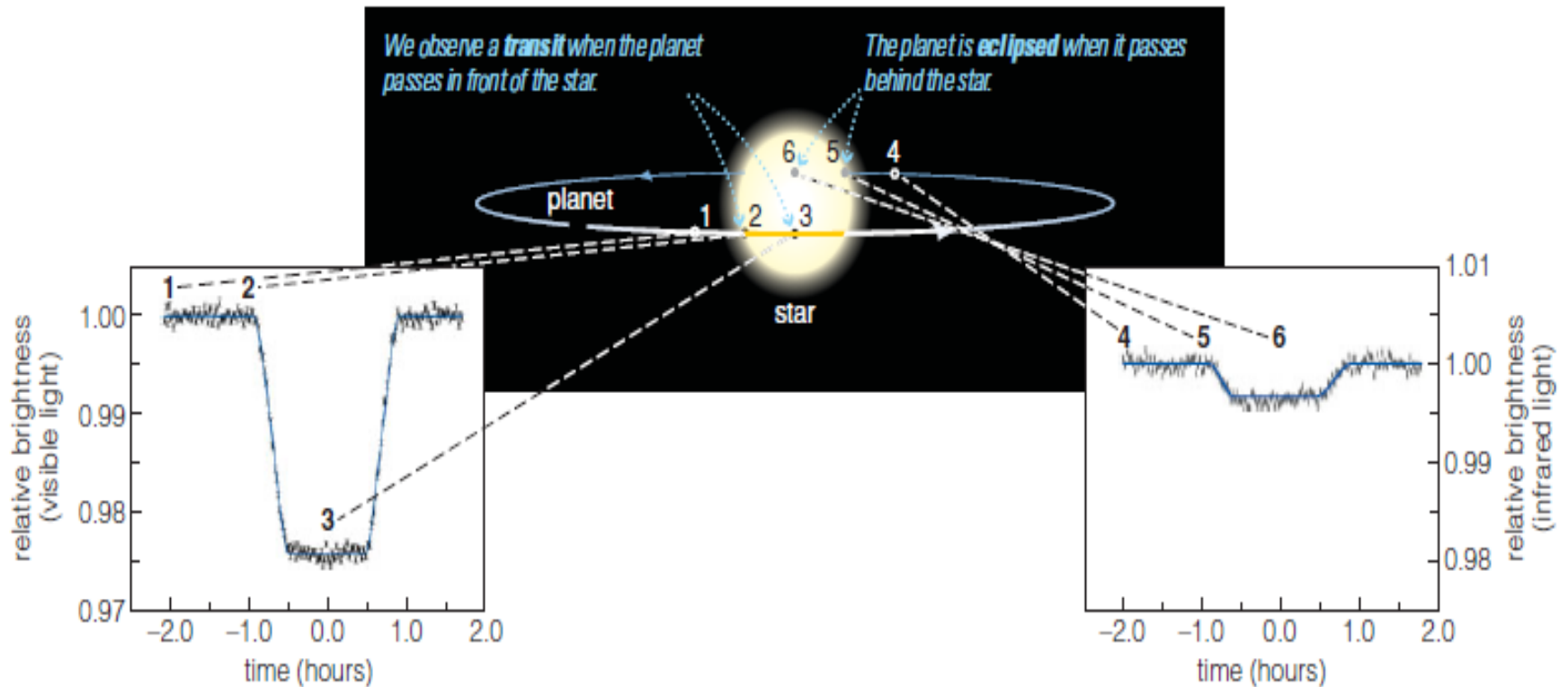
Detekcia exoplanét pri prechode pred hviezdou

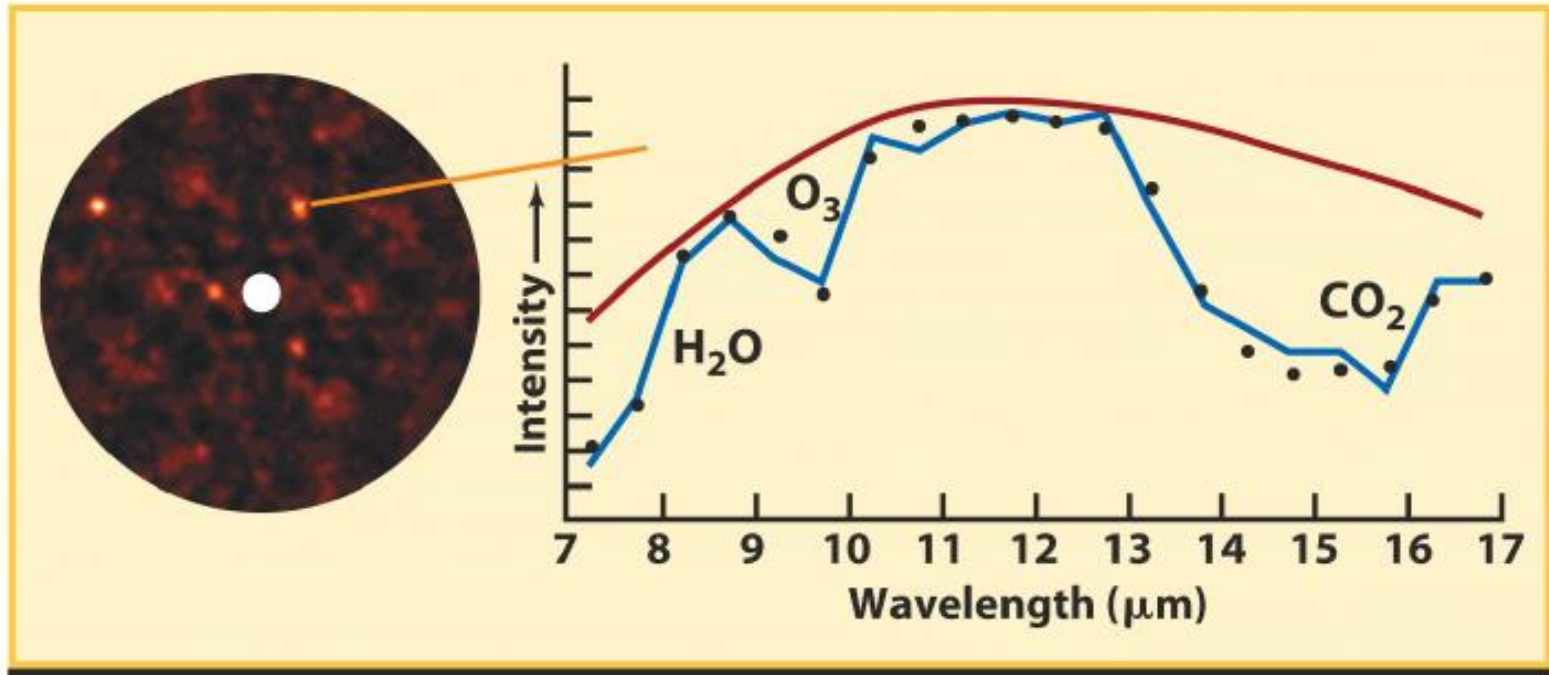
Photometric
Light Curve

Extrasolárne planéty – ako ich hľadáme?

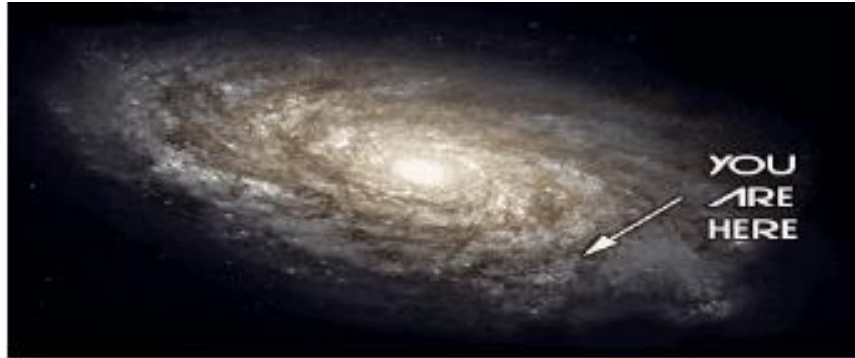

Kozmické infračervené teleskopy hľadajú planéty podobné Zemi.

- Nová generácia teleskopov na orbitách Zeme môže objaviť extrasolárne planéty
- Ak také planéty budú objavené, potom infračervené spektrá môžu poskytnúť informáciu o živote na nich.

Fermiho paradox

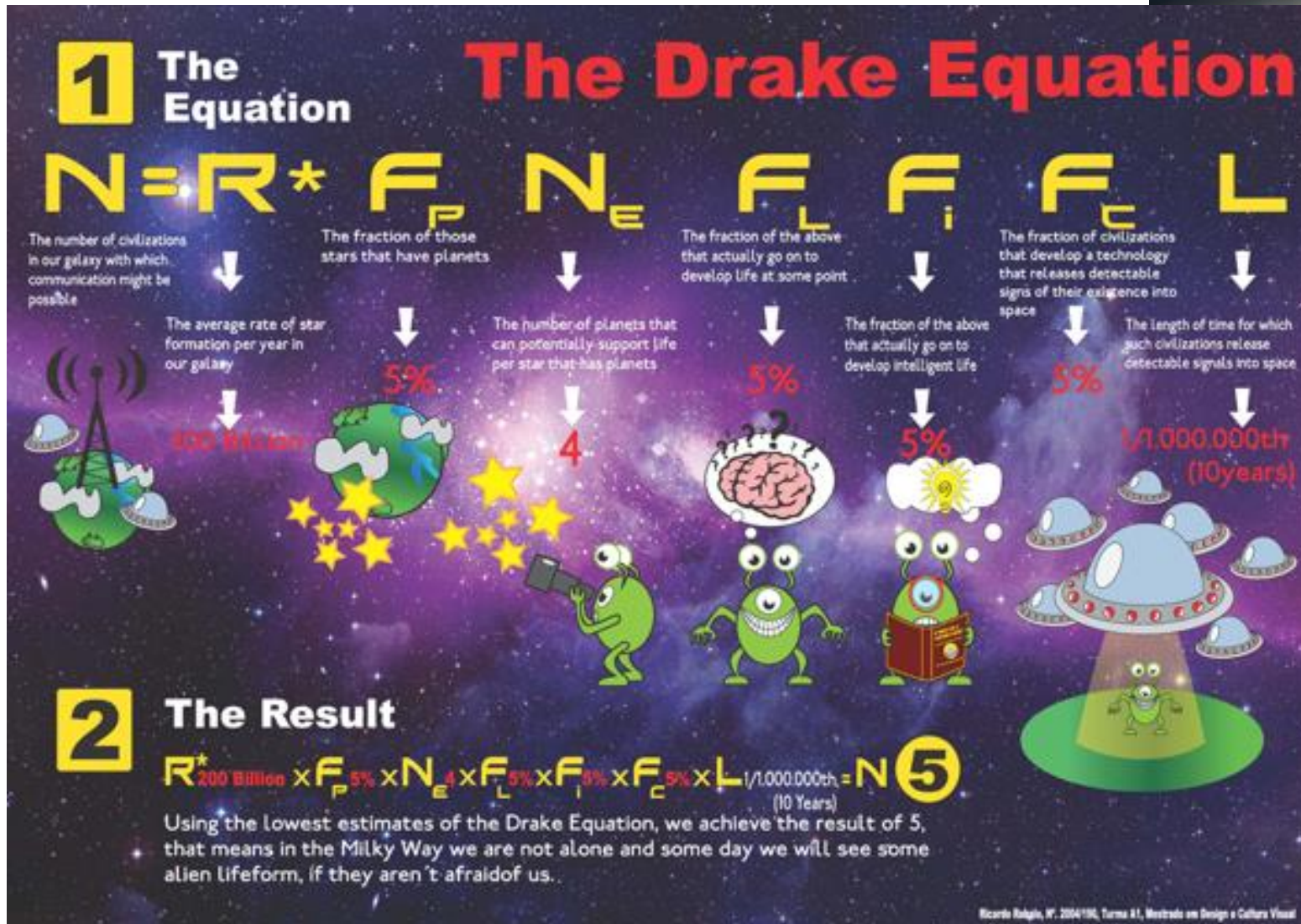

- „Kde sú všetci?“
- Kolonizácia galaxie
- Vyriešenie paradoxu

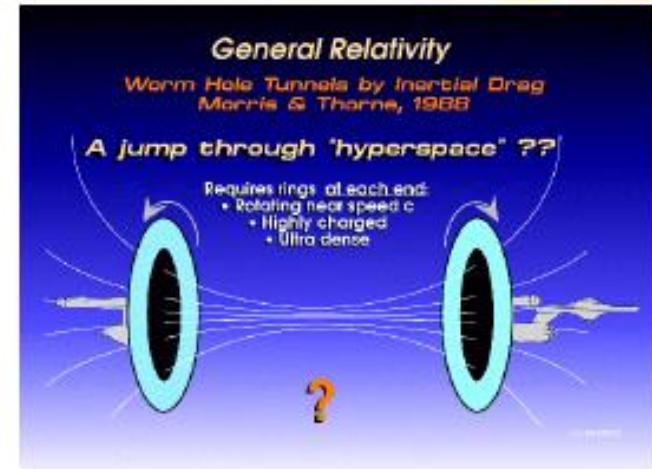
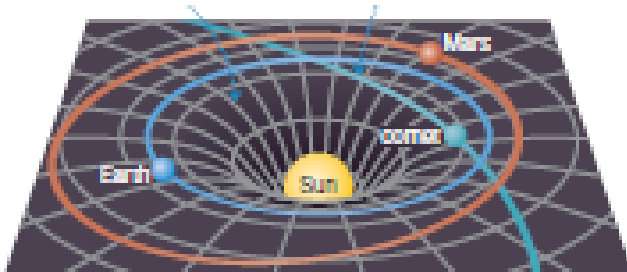

Hľadanie extraterestriálnej inteligencie

○ SETI

Medzihviezdne cestovanie

- Ako je to reálne
 - Technológia
 - Limitácie rýchlosťou svetla
- Relativita a dilatácia času
- Hyperpriestory a wormy

Riešenia Fermiho paradoxu

Všeobecne by sa dali rozdeliť do 3 skupín:

- Mimoszemšťania neexistujú, život na Zemi je jedinečný a vzácny vo Vesmíre.
- Mimoszemské civilizácie existujú, ale ešte nedošlo ku komunikácii s nami.
- Zástupcovia mimoszemskej civilizácie sú už na Zemi.

Kontakt – dôsledky tohto objavu

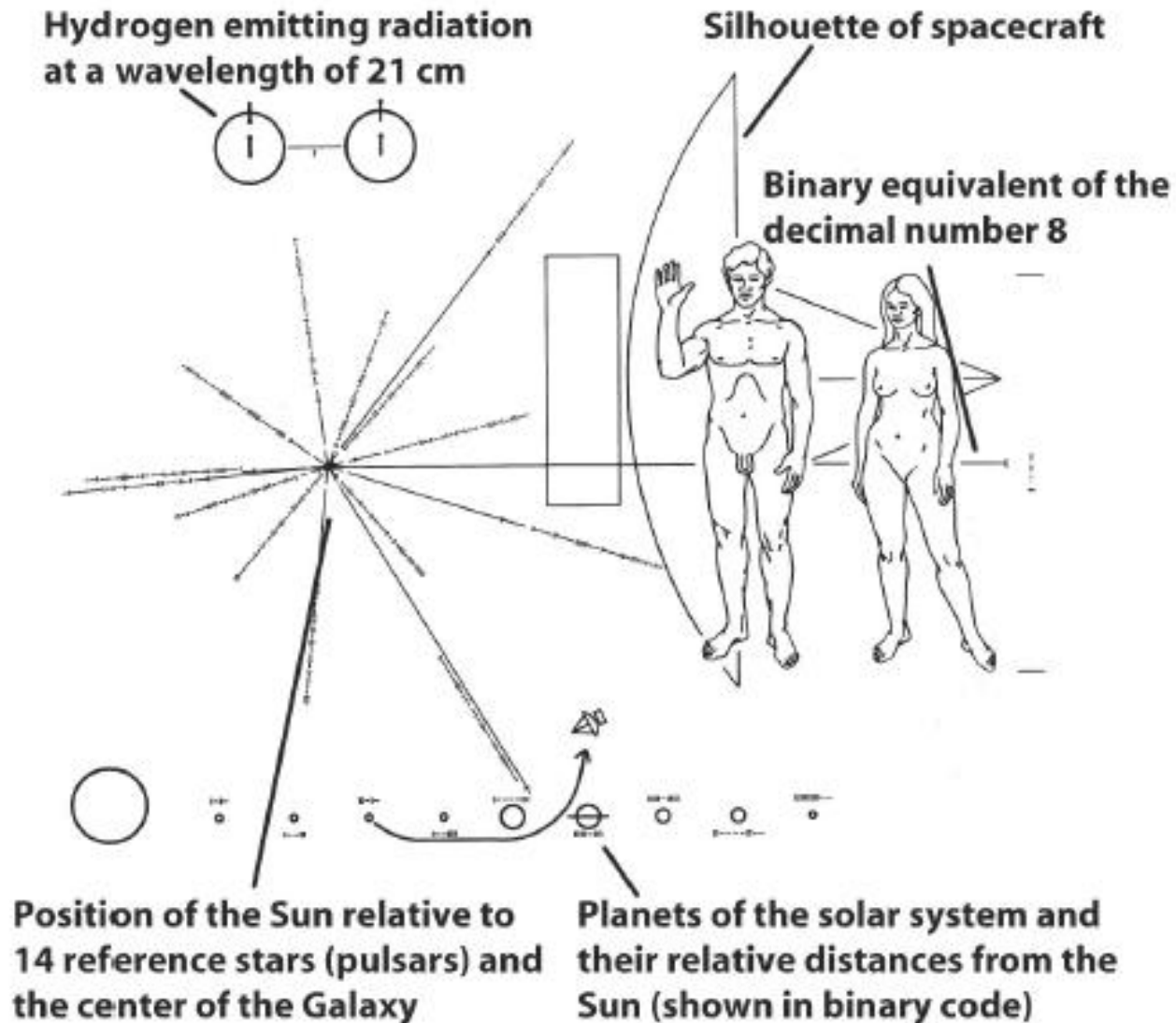
- ❖ Máme šancu skontaktovať sa?
- kontakt 1. 2. 3. druhu?
- ❖ Dôsledky kontaktu.

Arecibo anténa – najväčšia na svete

Toto je platnička, ktorá bola poslaná do vesmíru.
Ak by ju našli cudzie civilizácie čo z nej by asi najľahšie pochopili.

Záver

Vesmír je nepredstaviteľne veľký a dynamický.
My ľudia nie sme stredom vesmíru.
Spoznať ho môžeme prostredníctvom vedy.

Želám veľa úspechov na ceste
spoznávania!